| | |
|---|---|
| Súd: | Okresný súd Prešov |
| Spisová značka: | 12C/276/2011 |
| Identifikačné číslo súdneho spisu: | 8111234326 |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 11. 01. 2019 |
| Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: | Mgr. Alena Paveleková |
| ECLI: | ECLI:SK:OSPO:2019:8111234326.8 |

# ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou Mgr. Alenou Pavelekovou v spore žalobcov: 1.) U. O., X.. XX.XX.XXXX, L. F., V. XX, štátny občan SR 2) L.. B. R., K.. O., X.. X.XX.XXXX, L. F., V. X, štátny občan SR 3) F. Č., K.. O., X.. XX.X.XXXX, L. K. XXX, štátny občan SR 4) H.. G. Y., K.. O., X.. X.XX.XXXX, L. F. - B., V. R. XXX/XX, štátny občan SR 5) G. O., X.. XX.XX.XXXX, L. F., V. XX, štátny občan SR, právne zastúpení: ADVOKÁTSKA, PATENTOVÁ A ZNAKOVÁ KANCELÁRIA, JUDr. Renáta Bačárová, PhD. LL.M. - advokátka, so sídlom Prešov, Hlavná 11, proti žalovanému: A.. C. L.Í., X.. XX.X.XXXX, L. L. - Y., L. XXXX/X, štátny občan SR, v konaní o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy 43 000 EUR s príslušenstvom, takto

**r o z h o d o l :**

I. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni v 1. rade 15 000 EUR, žalobkyni v 2. rade 5000 EUR, žalobkyni v 3. rade 5000 EUR, žalobkyni v 4. rade 7000 EUR, žalobcovi v 5. rade 5000 EUR, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalobcovia v 1. až 5. rade m a j ú n á r o k na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 100 % trov konania, o ktorých výške rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

**o d ô v o d n e n i e :**

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 06.12.2011 sa žalobcovia v 1. až 5. rade domáhali žalovanému uložiť povinnosť nahradiť žalobkyni v 1. rade nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 15.000 EUR, žalobkyni v 2. rade vo výške 7.000 EUR, žalobkyni v 3. rade vo výške 7.000 EUR, žalobkyni v 4. rade vo výške 7.000 EUR a žalobcovi v 5. rade vo výške 7.000 EUR.

2. Svoju žalobu odôvodnili tým, že dňa 08.09.2010 v čase o 20.10 hodine viedol žalovaný v Kapušanoch, okres Prešov v pravom jazdnom pruhu v smere do Vranova nad Topľou osobné motorové vozidlo zn. Škoda Felicia Combi U.: L.-XXX S. (ďalej len „motorové vozidlo"). V dôsledku vyššej rýchlosti, ako aj skutočnosti, že sa žalovaný plne nevenoval vedeniu motorového vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, zrazil na križovatke ulíc Prešovská - Slanská chodca, C. O., X.. XX.XX.XXXX, ktorý prechádzal cez priechod pre chodcov a v dôsledku zrážky s motorovým vozidlom utrpel také zranenie, ktorému na mieste podľahol.

3. Rozsudkom Okresného súdu v Prešove, sp. zn. 5T/6/2011 zo dňa 25.02.2011 bol žalovaný uznaný vinným z toho, že C. O., manželovi žalobkyne v 1. rade a otcovi žalobcov v 2. až 5. rade spôsobil z nedbanlivosti smrť, a to závažnejším spôsobom konania, čím sa dopustil spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona (zákon č. 300/2005 Z.z. v znení neskorších

predpisov, ďalej len „TZ"). Za tento skutok bol žalovaný odsúdený podľa § 149 ods. 2 TZ s prihliadnutím na § 36 písm. j) a 1) TZ, § 38 ods. 2 TZ, § 39 ods. 2 písm. a) a ods. 4 TZ k trestu odňatia slobody v trvaní 20 mesiacov s podmienečným odkladom na skúšobnú dobu 30 mesiacov a bol mu uložený trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 18 mesiacov. Okresný súd v Prešove v citovanom rozhodnutí uviedol, že došlo k spáchaniu prečinu usmrtenia chodca C. O. a za vinného zo spáchania tohto prečinu bol uznaný žalovaný, čím bola v predmetnej veci preukázaná zodpovednosť žalovaného.

4. Žalobcovia poukázali na to, že ich nemajetková ujma spočíva v zásahu do ich práva na súkromie, ktoré zahŕňa vnútorný myšlienkový a citový život, život v rodine a citový vzťah k inej osobe, s ktorou je alebo bola spojená rodinným putom. Tragickým usmrtením p. C. O. došlo k neodčiniteľnému zásahu do práva žalobcov na súkromie a rodinný život a nezvratným spôsobom sa im odňala možnosť vytvárať a ďalej rozvíjať tieto vzťahy. Celá situácia je o to závažnejšia, že v žalovanom prípade ide o najbližšie príbuzenské a citové väzby nakoľko zomrelý Alojz Farkaš, bol manželom a otcom žalobcov, pričom so žalobcami v 1. rade, v 4. a v 5. rade žil v čase smrti v spoločnej domácnosti. Náhla smrť nezvratné pretrhla pevné rodinné väzby, narušila celistvosť rodiny, a tým ochudobnila žalobcov najmä v citovej oblasti, keďže im odňala právo na budúce spoločné rodinné zážitky a radosti. Žalobcovia sa trápia úvahami, aké by to bolo, keby s nimi manžel a otec mohol byť. Všetky uvedené skutočnosti prehlbujú negatívne emocionálne stavy žalobcov, pričom enormná psychická záťaž zle vplýva na prežívanie plnohodnotného a radostného života. Intenzitu zásahu pociťujú žalobcovia aj z dôvodu, že sa po smrti manžela a otca nedočkali od žalovaného žiadneho prejavu ľútosti a adekvátneho ospravedlnenia.

5. Žalobkyňa v 1. rade uviedla, že zásah do práva na súkromie bol najintenzívnejší v jej prípade, nakoľko usmrtenie manžela jej vzalo nielen najbližšieho človeka, ale aj sociálnu a morálnu oporu v starobe a v neposlednom rade aj materiálne istoty, keďže rodinu finančne zabezpečoval predovšetkým zomrelý manžel. Vzťah žalobkyne v 1. rade so zomrelým bol harmonický, vrúcny a plný lásky. Potom, čo spolu vychovali štyri deti, tešili sa na pokojnú starobu a na spoločne strávené chvíle na dôchodku v kruhu detí a vnúčat. Predčasná, nečakaná a zbytočná smrť milovaného manžela vyvolala u žalobkyne v 1. rade šokovú reakciu a spôsobila jej vážnu citovú ujmu. Žalobkyňa v 1. rade sa zo smrti manžela dlho nevedela spamätať a doteraz sa s tým nevyrovnala. Neustále sa v myšlienkach vracia k situácii, nemôže spať, trpí pocitmi úzkosti, strachu a beznádeje. Psychický stav žalobkyne v 1. rade bol natoľko vážny, že musela vyhľadať odbornú lekársku pomoc z oblasti psychiatrie. Lekárskym vyšetrením jej bola diagnostikovaná stredne ťažká depresívna porucha vyvolaná postresovou udalosťou spôsobenou tragickou smrťou manžela.

6. Žalobcovia poukázali na to, že rozsudkom Okresného súdu v Prešove, sp. zn. 5T/6/2011 bolo konštatované, že žalovaný viedol osobné motorové vozidlo zn. Škoda Felicia Combi U. L.-XXX OJ vyššou rýchlosťou ako bola dovolená, čím porušil predmetné ustanovenie právneho predpisu. Ďalšou základnou povinnosťou vodiča podľa § 4 ods. 1 písm. c) ZCP je venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke. Citovaný rozsudok Okresného súdu v Prešove ďalej konštatuje, že žalovaný sa plne nevenoval vedeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, čím taktiež došlo k porušeniu uvedeného právneho predpisu. Spomínanými protiprávnymi konaniami žalovaného, ktoré spočívali v nerešpektovaní príslušných ustanovení zákona o cestnej premávke, v dôsledku čoho došlo k zrážke chodca C. O., ktorý zraneniam spôsobeným nehodou podľahol, bolo zasiahnuté do osobnostných práv žalobcov. Nedbanlivostným usmrtením C. O. žalovaný neodčiniteľne a nezvratné zasiahol do práva na súkromie a rodinný život žalobcov. Ujma žalobcom by nevznikla, ak by žalovaný nebol konal protiprávne, venoval sa plne vedeniu vozidla, sledoval situáciu v cestnej premávke a prispôsobil by rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, ktoré možno predvídať. Ak by žalovaný jazdil primeranou rýchlosťou, bol by schopný zastaviť vozidlo na vzdialenosť, na ktorú má rozhľad. Pokiaľ by sa plne venoval vedeniu vozidla a sledoval situáciu v cestnej premávke, zbadal by včas chodca na priechode pre chodcov. Skutočnosť, že k usmrteniu došlo na priechode pre chodcov, kde možno pohyb osôb cez vozovku vždy predvídať, potvrdzuje ignorovanie predpisov cestnej premávky zo strany žalovaného.

7. Vzhľadom na intenzitu, trvanie a rozsah nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcom a s prihliadnutím na skutočnosť, že do práva žalobcov na súkromie sa zasiahlo nezvratným spôsobom, majú žalobcovia za to, že nie je možné spôsobený následok odčiniť prostriedkami podľa § 13 ods. 1 OZ v podobe ospravedlnenia. Žalobcovia pri uplatnení materiálnej satisfakcie prihliadli aj na fakt, že žalovaný

im ako prejav sústrasti poslal iba stručný kondolenčný list, ktorý vzhľadom na jeho obsah a neosobný spôsob vyjadrenia súcitu nepovažujú za dostačujúci. Navyše vyjadrenie súcitu a ponuku pomoci ešte nie je možné považovať za ospravedlnenie (rozhodnutie KS v Ostrave, sp. zn. 24C 7/2007).

8. Žalobcovia sa nedočkali ani od žalovaného adekvátnej morálnej satisfakcie a žalovaný im neponúkol žiadnu pomoc po smrti blízkej osoby, práve naopak, najmä žalobkyňa v 1. rade musela znášať arogantné správanie žalovaného, javí sa primerané zadosťučinenie v podobe ospravedlnenia žalovaného nepostačujúcim a závažná nemajetková ujma ním spôsobená odôvodňuje priznanie tejto náhrady v peniazoch. Posledným pokusom žalobcov zmieriť sa so žalovaným bola výzva zo dňa 14.11.2011 adresovaná žalovanému s ponukou na mimosúdne vyporiadanie nárokov vzniknutých v súvislosti s dopravnou nehodou, na ktorú nereagoval. Takýto postoj žalovaného je neklamným dôkazom jeho ignorantského správania.

9. Pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy uviedli, že členovia najbližšej rodiny sú aj rok po nehode vystavení enormnému negatívnemu emocionálnemu tlaku, ktorý nie je možné ničím odčiniť. Tragický a vzhľadom na nie vysoký vek C. O. aj nečakaný odchod blízkeho človeka definitívne pretrhol všetky rodinné väzby a žalobcovia budú navždy konfrontovaní s pocitom smútku a clivoty zo straty manžela a otca. Žalobcovia poukázali aj na okolnosti, za ktorých došlo k zásahu do ich práva na súkromie, osobitne na tú skutočnosť, že k tragickej nehode došlo v dôsledku nerešpektovania pravidiel cestnej premávky žalovaným. Na druhej strane by pri určení výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch mala byť zohľadnená aj tá skutočnosť, že usmrtený, C. O., neporušil žiadne pravidlá cestnej premávky, keďže prechádzal cez vozovku na mieste na to určenom. Napriek tomu, že sa nedopustil žiadnej chyby, zaplatil životom za nepozornosť a porušenie pravidiel cestnej premávky žalovaným.

10. Na základe všetkých vyššie uvedených argumentov požadovala žalobkyňa v 1. rade náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 15.000 EUR, keďže ide o manželku nebohého a zásah do jej práva na súkromie je najintenzívnejší. Priznanie požadovanej výšky náhrady odôvodňuje aj spôsobená psychická trauma, ktorá si vyžiadala odbornú lekársku pomoc.

11. Žalobcovia v 2. až 5. rade požadovali náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, každý vo výške 7.000 EUR z titulu zásahu do ich práva na súkromie spôsobeného dopravnou nehodou.

12. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním doručeným súdu dňa 21. 2. 2012 a navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Žalovaný poukázal na to že, v trestnom konaní rozsudok nasledoval po podpísaní dohody o vine a treste dňa 19.1.2011. Dohodu o vine a treste podpísal dobrovoľne na základe uváženia všetkých dôsledkov a to hlavne z dôvodu, že sa urýchli spravodlivo a pravdivo celý proces pre minimalizáciu citovej záťaže a zachovanie dôstojnosti a vážnosti pozostalej rodiny C. O. aj mojej rodiny v súkromí i v spoločnosti. Toto konanie aj vzhľadom na ďalej popísané skutočnosti a okolnosti nehody považuje za veľké morálne zadosťučinenie voči pozostalým. Týmto uviedol, že neznižuje svoju vinu a jej podiel na dopravnej nehode. Vyslovil aj na tomto mieste listu úprimnú a hlbokú ľútosť pozostalej rodine, osobitne manželke zomrelého pani U. O.. Poukázal však na to, že sa nedovyšetrovali okolnosti a príčiny konania chodca do okamihu zrážky a straty jeho vedomia, a tým aj úsudku a jeho rozhodovania. Poukázal na to, že v motorovom vozidle nemá rádio ani prehrávač, nepoužíval mobilný telefón a ani sa nezaoberal inou činnosťou. Nehoda sa stala večer asi o 20.10 hodine. Musel sa plne sústreďte rok na jazdu v prvom jazdnom pruhu štvorprúdovej komunikácie smerom na Vranov nad Topľou. Poukázal na to že, bol večer, tma a zamračená obloha splývala do tmavého obzoru s vozovkou aj s tmavým oblečením účastníka cestnej premávky chodca C. O.. Križovatka ulíc Prešovská - Slánska spolu s vedľajším prechodom pre chodcov sa nachádzali v tme a boli zapnuté iba prerušované oranžové svetlá semaforov pre vodičov i chodcov. Chodec mal tmavé oblečenie bez reflexných prvkov. Chodec, vstúpil na vozovku keď v štvrtom jazdnom pruhu, je prakticky neviditeľný, pokiaľ ho neosvetľuje špeciálne účelové osvetlenie namontované nad priechodom pre chodcov. Z uvedeného sa dá usúdiť, že tiež chodec mal podiel na dopravnej nehode, ktorá sa stala dňa 8.9.2010. Žalovaný uviedol, že sa pravidelne sa zúčastňuje lekárskych prehliadok v zmysle Zákona o cestnej premávke č.8/2009 Z.z. v znení neskorších predpisov. Namietal argumentáciu žalobcov, že som nevykonal adekvátnu morálnu satisfakciu a neponúkol žiadnu pomoc. Viacnásobným vyjadrením ľútosti nad udalosťou, ktorá sa stala, v plnej miere poskytol primerané zadosťučinenie pozostalým a vzhľadom na okolnosti, za akých sa udalosť stala. Pokiaľ ide o požadovanú uviedol, že býva v jednoizbovom panelákovom byte s manželkou

a je poberateľom starobného dôchodku vo výške 360 EUR mesačne a nedisponuje žiadnymi úsporami. Vlastní staré asi 15 ročné auto Škoda Felícia.

13. V ďalšom žalovaný poukázal na to, že z pohľadu ust. §415 Občianskeho zákonníka je každý povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví a majetku a javí sa, že pán C. O. vzhľadom na svoj stav (po požití alkoholických nápojov) v čase dopravnej nehody nebol schopný posúdiť a zhodnotiť situáciu, v ktorej sa nachádzal a rozhodnúť sa pre správanie, ktoré je v súlade s právom, t.j. zákonom o cestnej premávke. Chodec pán C. O. zrejme nemyslel na svoje zdravie, na svoju bezpečnosť, na svoju rodinu a následky a škodu aj v citovej a morálnej oblasti, ktorú by mohol svojim správaním spôsobiť svojej rodine, ale aj iným. Patrí do okolností a príčinných súvislostí dopravnej nehody, že sa pán C. O. vlastným konaním uviedol do takého stavu, že zrejme nebol schopný predvídať svoje konanie a jeho následky. Taktiež žalovaný poukázal na to, že v čase nehody 8.9.2010 okolo 20.10 hod. nesvietilo žiadne verejné osvetlenie pozdĺž Prešovskej ulice a na križovatke Prešovská - Slánska. Neosvetlenie uvedených častí obce spolu s ďalšími vonkajšími okolnosťami, t.j. splynutie tmavej oblohy, tmavej vozovky a tmavého oblečenia chodca bez reflexných prvkov vytvorilo mimoriadne nepriaznivú viditeľnosť pre vodiča.

14. Podľa § 180 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie.

15. Súd vo veci pojednával v neprítomnosti žalobcu v 5. rade a žalovaného, ktorí svoju neprítomnosť ospravedlnili (čl. 256 a 257)

16. V prejednávanej veci neexistoval žiadny dôležitý dôvod na odročenie pojednávania.

17. Vo veci bolo možné rozhodnúť aj bez vypočutia účastníkov na základe listinných dôkazov. Na základe uvedeného súd vo veci konal a rozhodol v neprítomnosti strán sporu.

18. Vychádzajúc z platnej právnej úpravy civilného súdneho konania sa sporové veci na súdoch prejednávajú v zmysle zásady prejednacej a zásady kontradiktórnosti.

19. Procesná zodpovednosť za zistenie skutkového stavu slúžiaceho v zmysle ust. § 215 ods. 1 CSP pre rozhodnutie vo veci je na stranách sporu.

20. Podľa ustanovenia § 154 CSP, prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

21. Podľa ustanovenia § 150 ods. 1 CSP, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

22. Podľa ustanovenia § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

23. Podľa ustanovenia § 215 CSP, súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu. Skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona.

24. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena.

25. Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti; žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno preukázať uzavretie zmluvy a poskytnutie plnenia podľa nej. Pokiaľ nie sú tieto skutočnosti preukázané, žalobca neuniesol tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu.

26. Z predložených listinných dôkazov a výsluchu žalobcov mal súd zistený tento skutkový stav :

27. Podľa rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 5 T 6/2011 - 197 zo dňa 25.2.2011 žalovaný bol uznaný vinným, že dňa 8.9.2010 v čase o 20,10 hod. v Kapušanoch, okres Prešov, viedol v pravom jazdnom pruhu smere do Vranova nad Topľou osobné motorové vozidlo značky škoda Felícia Combi evidenčné č. U.: L.- XXXOJ, vyššou rýchlosťou, ako bola dovolená, plne sa nevenoval vedeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke a na križovatke ulíc Prešovská - Slavónska zrazil chodca C. O., X.É. XX.X.XXXX, ktorý vozovku prechádzal cez priechod pre chodcov z ľavej strany v smere jazdy vozidla, pričom chodec utrpel zranenie, ktorému podľahol, teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a taký čin spáchal závažnejším spôsobom, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 20 mesiacov, ktorý bol podmienečne odložený a bola mu určená skúšobná doba v trvaní 30 mesiacov a uložený zákaz činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 18 mesiacov.

28. Súd vo veci vykonal dokazovanie aj vyjadrením a žalovaného (č.l.sp. 102 až 111), ktorý vo veci uviedol, že vo vyšetrovacom spise nie je zmienka o tom, že druhý účastník cestnej premávky a nehody bol v ťažkom stupni opilosti. Pri posudzovaní nehody nezohľadnil túto skutočnosť ani dopravný inšpektorát a ani policajný vyšetrovateľ. Žalovaný poukázal na to, že jeho písomná sťažnosť na trestné stíhanie bola prokurátorom zamietnutá. Uviedol, že týmto odmietnutím bol uvedený do stavu beznádeje a pocitu nespravodlivosti a všetko zle psychicky niesol vrátane traumy z nehody. Uviedol, že pokiaľ by bol tušil, že pozostalí ho budú žalovať, aby im ako nemajetkovú ujmu zaplatil spolu 43 000 EUR, dohodu by nepodpísal a žiadal by riadne spravodlivé a vecné súdne konanie o dopravnej nehode. Súhlas s dohodou urobil z ľútosti a zo súcitu k rodine nebohého, aby neboli nútení stále obnovovať bolestivé spomienky. Uviedol, že toto považuje zo svojej strany za postačujúce zadosťučinenie, okrem toho, že psychickú, a nemajetkovú ujmu spôsobil svojej rodine v drvivej miere druhý účastník cestnej premávky a to chodec p. C. O.. Keďže rodina nebohého napriek tomu trvá na žalobe voči nemu neuznáva, že p. C. O. za svojho života v okamihu pred nehodou správal zákonne na základe dôkazných materiálov (fotografie) sa nehoda nestala na priechode pre chodcov čo znamená, že chodec nemal prednosť v prechode cez vozovku. Uviedol, že nehoda sa nestala na prechode pre chodcov, ale na križovatke a chodec bol povinný počínať si tak, aby ten kto má dal prednosť v jazde nemusel náhle zmeniť smer a rýchlosť jazdy (§ 2 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z.z.). Poukázal na to, že každý účastník cestnej premávky teda aj chodec je v zmysle zákona č. 8/2009 Z.z. povinný správať sa disciplinovane a ohľaduplne, aby neohrozil bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky a prispôsobiť svoje správanie v cestnej premávke a svojim schopnostiam. Poukázal na to, že vyšetrovateľ nezohľadnil, že nehoda sa nestala na prechode pre chodcov o čom svedčia stopy č. 2 ad 3 a stopy č. 4 a 5. V zázname o ohliadke miesta dopravnej nehody dopravného inšpektorátu je uvedené, že medzi stopami č. 4 a č. 5 sa nachádzajú črepiny skla, ktoré sa sypalo z miesta stretu až po konečné zastavenie vozidla. Na vzdialenosť na akú mal rozhľad do diaľky pri stretávacích svetlometoch nebolo vidieť žiadneho chodca a poukázal, že uvedené potvrdil aj svedok vodič p. H. Z. idúci v automobile za ním. Nebolo možné predvídať, že za priechodom pre chodcov pri zníženej viditeľnosti sa vynorí z tmy nečakane postava chodca s použitím 2,3 promile alkoholu. Poukázal na to, že po stresujúcej nehode a nevyspatej noci ho vypočúvali, ako svedka 9. 9. 2010 o 10,00 hod. bez ďalšieho vyšetrovania a vecného skutkového dokazovania ho obvinili a začali trestné stíhanie. Uviedol, že stále prežíval psychickú traumu z celej udalosti po predložení písomných dokumentov prakticky podpísal dokumenty. Na prečítanie aj na pochopenie uvedeného textu nebol schopný sa dostatočne sústrediť a vnímať text. Po návrate domov do Bratislavy mu bolo doručené uznesenie obvodného riaditeľstva policajného zboru o začatí trestného stíhania po jeho prečítaní podal sťažnosť. Uviedol, že tvrdenia o vysokej rýchlosti ním vedeného motorového vozidla nebolo dokázané. Namietal, že závery obvinenia sú postavené na spornom a závadnom znaleckom posudku, kde sú popisované veci, ktoré sa nestali a sú tam uvedené udalosti, ktoré sa stali zrejme inému vodičovi a inému chodcovi na inom mieste inej dopravnej nehody. Žalovaný poukázal na to, že nešiel nedovolenou rýchlosťou a uviedol, že rýchlosť nikto nemeral, údaje o rýchlosti a simulácia nehody v texte znaleckého posudku nezodpovedajú skutočnému priebehu jazdy a nehody a uviedol, že pokiaľ by išiel neprimeranou rýchlosťou chodec by neostal ležať na kapote, ale bol by pri zrážke odhodený mimo vozidlo. poukázal na to, že je prijímateľom starobného dôchodku vo výške 360 EUR. Žiadne peniaze nenahradia zosnulého človeka a podľa jeho názoru je táto finančná požiadavka morálne pomýlená a mal zato, že tvorca zákona takejto nehorázne neoprávnené obohatenie určite nemal na mysli pri tvorbe zákona. Označovanie jeho osoby ako arogantného a bezcitného človeka považoval za urážlivé tým, že sa nezakladá na pravde o jeho osobe. Uviedol, že sa ho to veľmi dotklo nakoľko celý život ľuďom nezištne pomáhal 40 x bezplatne daroval krv a teraz ako starý ako byť človek je dotknutý nehorázny požiadavkami. Taktiež má v zmysle zákona právo, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osoby v zmysle §

11 Občianskeho zákonníka. Opakovane poukázal na to, že dôkazy a vina neboli do podpísania dohody o vine a treste spravodlivo preskúmané a doriešené.

29. Pokiaľ ide o námietky žalovaného, že dopravná nehoda nebola správne vyšetrená ak poškodený neprechádzal cez prechod pre chodcov ako je to konštatované v skutku za, ktorý bol žalovaný uznaný vinným tu súd vo veci poukazuje na ustanovenie § 193 vety druhej CSP v zmysle ktorej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

30. Súd z toho dôvodu konštatuje, že je viazaný rozhodnutím súdu v trestnom konaní a preto námietky žalovaného vo vzťahu k okolnostiam nehody najmä, že žalovaný išiel primeranou rýchlosťou a poškodený prechádzal cez vozovku mimo priechod pre chodcov považuje za vyriešené.

31. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobcov prečo žalobkyňa v 1. rade vo veci uviedla, že nebohý bol jej manžel. Boli manželmi 35 rokov. V júni bolo 35 rokov a v septembri došlo k nehode. Mali veľmi pekný vzťah. S touto situáciou sa nevie vyrovnať, nevie ju prijať. Po nehode musela požiadať o liečbu medikamentmi. Brala lieky na ukľudnenie. Vychovali spolu 4 deti. Manžel doteraz chýba v rodine. Stretávali sa s deťmi, vedel humorne podať rôzne situácie. Veľmi dobre spolu vychádzali. Život s ním bol veľmi pekný. Uviedla, že manžel požíval alkoholické nápoje, ale veľmi sporadicky. Pokiaľ ide o pohľad na vec tak, že požil alkoholické nápoje, a nemá nárok na život, zo strany žalovaného s tým uviedla, že radikálne nesúhlasí. Poukázala ne to, že manžel nebol abstinent, sporadicky požíval alkoholické nápoje, avšak bol pokojný, nebol agresívny a celú situácia potom v domácnosti vždy vedeli zvládnuť s úsmevom a humorom. Manžel mal veľmi pekný vzťah aj k deťom. Stretávali sa. V spoločnej domácnosti, v tom čase, s nimi žila žalobkyňa v 4. rade G. C. R. G., mal trvalý pobyt, avšak už v tom čase pracoval v Čechách. V čase nehody manžel ešte pracoval. Tešil sa na dôchodok, že bude mať viac času, sa stretávať s vnúčatami a takto si užívať dôchodok. Po nehode zostala na veci týkajúce sa údržby rodinného domu sama navyše v tom čase bola nezamestnaná. V rodinnom dome zostala bývať napokon sama. Deti majú zabezpečené svoje vlastné životy. Vo vzťahu k rodinnému domu jej pomáhajú, ostatnú údržbu, všetky veci musím ale zvládať teraz už sama. Keď potrebuje pomoc, musím požiadať o to deti. Pokiaľ ide o finančnú situáciu, od roku 2007 bola nezamestnaná, avšak manžel zvládal finančne vyživovať ju a v podstate deti, ktoré s nimi bývali. Nebola náročná, ani v období pred nehodou. Na druhej strane, po jeho smrti nastala situácia, kedy bolo medziobdobie kým jej bol priznaný vdovský dôchodok a sirotské pre dcéru, ktorá chodila ešte do školy, kedy sa museli uskromniť len na základné životné potreby, ako platby za bývanie a za služby spojené s tým, dane a následne až tak bolo možné poplatiť ostatné výdavky. Dcéra sa musela zmobilizovať, musela si nájsť brigády, tak aby si dokázala pokryť svoje finančné výdavky. Vdovský dôchodok mala 260 EUR a 119 EUR bol jej dôchodok. V súčasnosti od januára má výmer spolu 453,40 EUR.

32. Žalobkyňa v 4. rade uviedla, že v tom čase, kedy došlo k nehode, ja sa vrátila zo stáže. Dlhšiu dobu nebola doma. Bola rada, potom, keď sa to stalo, že aspoň 2-3 dni som bola s otcom. Ich vzťah bol veľmi dobrý, po nehode to bolo ťažké. Pokračovala v štúdiu na vysokej škole v poslednom ročníku. Mala som v tom čase už vážnejší vzťah, chcela sa osamostatniť s priateľom, avšak z dôvodu tejto tragickej udalosti, keďže mama na tom nebola dobre, ako psychická opora ostala bývať s mamou v rodinnom dome. Pokiaľ ide o celú situáciu, nebola dobrá. Musela psychicky ostať v poriadku, tak aby som mohla poskytnúť oporu mame. S odstupom času vie teraz zhodnotiť, že inak vnímali túto situáciu i súrodenci z toho dôvodu, že v tom čase žila ešte v spoločnej domácnosti s rodičmi a tým, že bola na tom mieste, kde otec žil, bolo potrebné fungovať v tom istom prostredí, avšak už bez neho. Pokiaľ ide o finančnú situáciu v porovnaní pred nehodou a po nehode, žalobkyňa v 4. rade uviedla, že už aj pred nehodou sa pokúšala odbremeniť rodičov finančne nakoľko popri škole pracovala. Po nehode dostala sirotský dôchodok, ale musela finančne ťahať aj domácnosť. Mama nepracovala, až neskôr dostala dôchodok a z dôvodu jej psychického zdravia, približne pol roka po nehode nebola schopná riadne sa zapojiť do bežného chodu domácnosti a to či už tým, aby zabezpečovala nejaké nákupy, alebo inak. Toto ju zaťažilo viac. Prvý polrok mama ťažko niesla situáciu. Každý deň musela byť s ňou, bála sa ju nechať samú, že si niečo urobí. Ona sa musela tváriť, že je v poriadku, aj ja toho mala veľa. Chcela pokračovať v štúdiu. Hrozilo, že v podstate vysokú školu nedokončí z týchto dôvodov. Vždy sa vracala k tejto udalosti, prečo sa to stalo, prečo k tomu došlo.

33. Žalobkyňa v 2. rade B. R., uviedla, že otec bol srdce rodiny. Dobre spolu vychádzali. Otec jej veľmi pomohol. Keď sa osamostatnila, postavili si rodinný dom, veľmi pomohol aj pri stavbe rodinného domu. Je jej ľúto, že takejto pomoci sa nedočkali mladší súrodenci. V čase nehody už mala vlastnú rodinu. Mala už deti, syn to však niesol veľmi zle. Mal pekný vzťah so starým otcom. V škole ani nerozprával, psychicky utrpel. Pokiaľ ide o celú situáciu, po nehode prišli policajti aj k nej, býva oproti rodičovskému domu, cez prechod pre chodcov kde sa stala nehoda chodieva denne, túto situáciu má stále pred očami, nakoľko bola aj s mamou na mieste samom.
Otec bol dobrosrdečný, veľmi ústretový a vždy dobre naladený človek.

34. Žalobkyňa v 3. rade F. Č., uviedla, že bola už z domu dlhšiu dobu, keď sa táto tragédia udiala, avšak s otcom mala veľmi dobrý vzťah. Vždy keď mal čas, chodieval, zastavil sa. Vždy, keď bol poblízku odskočil v rámci prestávky, alebo po práci na návštevu vnúčat, mal ich veľmi rád. Otec chodieval pomáhať slobodnej sestre, vždy jej pokosil záhradu, alebo niečo okolo domu jej pomohol, za odmenu ona mu naliala. Otec však nepožíval pravidelne alkoholické nápoje, nikdy si nesadol za volant po požití alkoholických nápojov. V tom bol veľmi opatrný. Správal sa zodpovedne. V podstate, ako následok tejto tragickej udalosti, ktorá zasiahla aj jej deti, stále to majú pred očami, aj keď idú k babke, ten prechod pre chodcov. Deti to veľmi zle znášali, potom mali bezdôvodné obavy, že sa niečo podobné môže udiať, že sa situácia zopakuje. Čo sa týka žalobcu v 5. rade a nebohého otca, žalobkyňa v 3. rade uviedla, že mali veľmi dobrý vzťah.

35. Žalobkyňa v 1. rade, uviedla, že syn v roku 2006 odišiel do Čiech. Ich vzťah však bol veľmi dobrý, s manželom aj navštevovali syna v Čechách. V roku 2012 sa mu narodila prvá dcéra a potom ďalšie dieťa. Navštevoval ich aj on, po nehode, syn hneď prišiel domov. Bol z toho otrasený, tak isto mu dohovárala, že sa musí vzchopiť, pracoval mimo domu, mimo SR a má svoj život.

36. Žalobcovia predložili list, ktorý bol adresovaný žalobcom poslaný dňa 20.9.2010 podpísaný žalovaným v, ktorom je uvedený text kondolencie.

37. Podľa správy MUDr. D. P. žalobkyňa 1. rade mala diagnostikovanú stredne ťažkú depresívnu poruchu potencovanú postresovou udalosťou.

38. Podľa listu zo dňa 14.11.2011 prostredníctvom právnej zástupkyne žalobcovia vyzvali žalovaného na mimosúdne vyporiadanie nárokov vzniknutých v súvislosti s dopravnou nehodou.

39. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia svojho mena a prejavov osobnej povahy.
40. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

41. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

42. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

43. V danom prípade súd vychádzal zo skutočnosti, že žalovaný zavinil pri dopravnej nehode smrť manžela žalobkyne v 1. rade a otca žalobcov v 2. až 5. rade a tým neoprávnene zasiahol do ich súkromia chráneného v ustanovení § 11 OZ.

44. Súčasťou súkromia ja aj rodinný život, zahŕňajúci najmä právo fyzickej osoby vytvárať, udržiavať a rozvíjať vzájomné vzťahy a v ich rámci napĺňovať vlastnú osobnosť. Tento rodinný život sa rozvíja tak v manželstve, ako aj medzi rodičmi a deťmi, a z objektívneho pohľadu je strata jedného z členov tohto spoločenstva celkom neodčiniteľnou ujmou, ktorá postihuje jeho ostatných členov. Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ je preto primeraným prostriedkom obrany proti neoprávnenému zásahu.

45. Určenie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch sú v zmysle ust. § 13 ods. 3 OZ taxatívne stanovené dve kritériá, z ktorých musí súd pri svojom rozhodovaní vychádzať ex offo. Závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, najmä so zreteľom na jej intenzitu, ako aj na dĺžku jej trvania a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, sama závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy teda nie je jediným a výlučným faktorom pre určenie konečnej výšky zadosťučinenia v peniazoch.

46. Podľa ustálenej judikatúry povinnosť prihliadnuť aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, je stanovená zámerne, veľmi všeobecne, ako vo vzťahu k postihnutej fyzickej osobe, tak aj vo vzťahu k subjektu, ktorý neoprávnený zásah spôsobil. Preto, aby pri určovaní konečnej výšky peňažného zadosťučinenia bolo možné v rámci sudcovskej úvahy a v súlade s princípom spravodlivosti prihliadnuť k rozmanitým momentom, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, a tak bola naplnená požiadavka, zabezpečujúca účinné primerané zadosťučinenie za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ako aj požiadavka nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie.

47. Podľa ustanovenia článku 8 odseku l Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných práv a slobôd, publikovaného pod č. 209/1992 Zb., každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie. Z ustanovenia článku 17 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach publikovaného pod č. 120/1976 Zb. vyplýva, že nikto nesmie byť vystavený svojvoľnému zasahovaniu do súkromného života, rodiny, domova alebo korešpondencie a každý má právo na zákonnú ochranu proti takým zásahom alebo útokom. Právo na súkromie v rôznych poňatiach môže zahŕňať tak ochranu rodinného života, súkromie obydlia, listové tajomstvo, ako aj ochranu cti, povesť človeka, či ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním údajov o osobe.

48. V článku 16 Ústavy Slovenskej republiky - nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená, obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.

49. V článku 19 ods. 2, 3 - Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.

50. Súčasťou práva na súkromie je právo na rodinný život. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, práva na rodinný život, môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplno napĺňať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) ujma.

51. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločenstva (vzťahu) s blízkou osobou. Súdy už v celom rade rozhodnutí konštatovali, že občianskoprávne sankcie za zásah do osobnosti fyzickej osoby (spočívajúci v usmrtení blízkej osoby pri dopravnej nehode, ako je to v danej právnej veci) sú dané a to priznaním náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

52. Neboli však dostatočne jasne ustálené pravidlá, v rámci ktorých by sa mala pohybovať výška tejto peňažnej náhrady.

53. Súd vychádzal preto z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP“) konkrétne v prípade Kontrová proti Slovenskej republike. V predmetnom rozhodnutí ESĽP priznal sťažovateľke nemajetkovú ujmu v sume 25 000 EUR, pričom neoprávneným zásahom (nekonaním štátnych orgánov, ktoré v konečnom dôsledku viedlo k nezabráneniu trestnému činu) do jej osobnostných práv bolo usmrtenie jej oboch maloletých detí.

54. Súd sa rozhodol pre toto rozhodnutie pre totožnosť ujmy v rodinných, emocionálnych vzťahoch kde je prakticky nedosiahnuteľné bližšie vymedzenie všeobecnejších kritérií.

55. Hodnota usporiadaného rodinného života, resp. hodnota žiaľu, smútku a bolesti pri narušení rodinných vzťahov úmrtím/usmrtením blízkej osoby je nevyčísliteľná v peniazoch.

56. Rovnako je však pochopiteľné, že výška náhrady za nemajetkovú ujmu z hľadiska hornej hranice nemôže byť neobmedzená. Pri úmrtí manžela a otca sa vzťah rozvinul v celej šírke vzájomných väzieb, a teda strata tohto blízkeho človeka a s tým súvisiace utrpenie a bolesť sú veľmi výrazné. Pre zobjektivizovanie je možné uviesť, že vzhľadom na dlhšie trvanie bezproblémového vzťahu mala strata výrazný zásah.

57. Ako už bolo vyššie uvedené, náhrada nemajetkovej ujmy priznaná ESĽP v uvedenom prípade za zásah do práva na súkromie, zahŕňajúci právo na rodinný život, predstavovala sumu 25.000 EUR. Išlo pritom o zásah spočívajúci v absolútnom rozvrátení a rodinného života poškodenej, nakoľko došlo k súčasnému usmrteniu oboch (jediných) jej detí. Vo vzťahu k jednému dieťaťu, by sa jednalo o čiastku 12.500 EUR.

58. Súd pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v tejto právnej veci, prihliadol, že žalobkyňa v 1. rade bola v dobe kedy došlo k zásahu odkázaná na výživu poškodeného, bola nezamestnaná, ostala odkázaná v mnohých veciach sama na seba, ostala bez opory manžela práve v čase, keď opäť manželstvo po odchode plnoletých detí nadobúda iný rozmer. Navyše išlo o manželstvo harmonické a dlhodobé. Pri zohľadnení týchto skutočností súd ustálil výšku nemajetkovej ujmy na sumou 15.000 EUR, považujúc ju aj za primeranú.

59. V konkrétnom prípade je potrebné zohľadniť aj to, že určitá satisfakcia bola daná aj právoplatným trestným rozsudkom, ktorým bol žalovaný uznaný vinným. Dôležitá je aj skutočnosť, že sa nejednalo o úmyselný, ale nedbanlivostný trestný čin. Žalovaný nemal požité alkoholické nápoje, avšak nevenoval riadeniu motorového vozidla dostatočnú pozornosť, na druhej strane opäť súd pripomína, že nemajetková ujma nemá reparačnú funkciu, hodnota ľudského života sa nedá vyčísliť.

60. Čo sa týka uplatňovaného nároku zo strany žalobcov v 2., 3., a 5. rade tu súd pri určení výšky nemajetkovej ujmy vychádzal zo skutočností, že smrť blízkej osoby otca tiež jednoznačne predstavuje zásah do práva na súkromie dotknutej fyzickej osoby ako jedného z čiastkových osobnostných práv, ide o zásah veľkého rozsahu, ktorý sa prejaví vo všetkých oblastiach života a trvá dlhú dobu. Výpoveďami žalobcov mal súd za preukázané, že s otcom mali veľmi pekný vzťah, založený na vzájomnom citovom previazaní, pri spoločných aktivitách, avšak v čase nehody už mali vlastné rodiny, nebývali v spoločnej domácnosti, pri zohľadnení týchto skutočností súd ustálil výšku nemajetkovej ujmy na sumou 5.000 EUR, považujúc ju aj za primeranú a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

61. Žalobkyňa v 4. rade však žila v spoločnej domácnosti s poškodeným, bola odkázaná na jeho výživu a následne aj spolu zo žalobkyňou v 1. rade boli najviac vystavené reálnej absencii poškodeného v ich každodennom živote preto žalobkyni v 4. rade súd priznal nemajetkovú ujmu v sume 7.000 EUR tak ako bol nárok uplatnený.

62. Pokiaľ ide nárok vo vzťahu k poisťovni, ktorá v konaní však nebola intervenientom nakoľko nemala záujem o konanie (a ako žalovaná strana v konaní nebola označená), tu súd poukazuje na Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. júla 2017 sp. zn. 6 MCdo 1/2016, publikovaný v Zbierke rozhodnutí a stanovísk NS SR, že škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná.

63. Pokiaľ teda bude preukázané, že poistný vzťah medzi žalovaným a poisťovňou v čase vzniku dopravnej nehody existoval, išlo poistný vzťah z titulu povinného zmluvného poistenia. Žalovaný môže mať nárok na poistné plnenie, čo však presahuje predmet tohto konania a vyriešenie likvidácie poistnej udalosti je v jeho rukách.

64. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

65. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

66. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

67. Podľa § 262 ods.1CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

68. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

69. Podľa čl. 3 ods. 1 CSP, každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

70. Podľa čl. 3 ods. 2 CSP, výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovolávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

71. CSP nemá obdobné ust. § 142 ods. 3 O. s. p., ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k ust. § 142 ods. 2 O. s. p. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty, ale len dve. Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 CSP. Nepatrný neúspech CSP aktuálne nepozná a zohľadňuje teda každý neúspech, a to vrátane neúspechu v časti príslušenstva pohľadávky. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti (str. 906 Komentára k Civilnému sporovému poriadku, nakladatelství C. H. Beck).

72. Aj z dôvodovej správy k ust. § 255 CSP vyplýva, že v tomto ustanovení sa premieta zásada úspechu v spore, ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. V sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov konania, čomu zodpovedá i systematické začlenenie tohto ustanovenia. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu alebo znaleckého posudku. Ako príklad uvádza dôvodová správa náhradu nemajetkovej ujmy v sporoch o ochranu osobnosti. Vhodným riešením potom bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy. Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu úspech vo veci, keďže ten sa skúma čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku.

73. Keďže predmetom konania bol nárok žalobcov na zaplatenie nemajetkovej ujmy, ktorého výška závisela od úvahy súdu, bol žalobcom priznaný nárok na náhradu trov konania ako úspešnej strane sporu čo do právneho základu sporu v plnom rozsahu.

74. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté postupom podľa § 262 CSP vo výške zodpovedajúcej prisúdenej sumy primeraného finančného zadosťučinenia.

75. O výške náhrady týchto trov konania bude v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.
Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
Podľa § 365 ods. 3 CSP Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.